

Presidentinvaalin ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus

KESKVAAL 26.01.2024 § 2

Vaalilain (714/1998) 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin,
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä,
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; tai
- 4) kotiäänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Keskusvaalilautakunta päätti 4.12.2023 § 34 valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja sihteerin määräämät henkilöt tarkastamaan ennakkoäänestysasiakirjat. Keskusvaalilautakunta päätti suorittaa kirjeäänestyksen vaalikuorten avauksen, äänestyslippujen leimaamisen ja niiden sulkemisen ennakkoäänestyksen vaalikuoreen kokouksessaan 26.1.2024.

Keskusvaalilautakunnalle saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu ja hyväksytyt ennakkoäänestykset on merkitty äänioikeusrekisteriin, mikäli sitä ei ole tehty jo ennakkoäänestyspaikassa, mm. koti- ja laitosaänestykset.

Ennakkoäänestyksen viimeinen päivä on tiistaina 23.1.2024 ja ennakkoäänestysasiakirjoja saapuu kuntaan ainakin vielä keskiviikkona ja torstaina, mahdollisesti vielä perjantainakin.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää

- 1) todeta keskusvaalilautakunnalle määräaikaan 26.1.2024 klo 19 toimitettujen ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen lukumäärän äänestysalueittain sekä sen, että kaikki äänestäjät ovat olleet Tammelan kunnassa äänioikeutettuja,

- 2) tarkastaa, voidaanko kaikki ennakoäänestykset ottaa huomioon ohjeiden mukaisesti ja
- 3) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle toimittamista varten.

Asian käsittely: Keskusvaalilautakunta käsitteli Tammelan kuntaan saapuneet 3 kirjeäänestystä ja totesi, että kaikki 3 kirjeääntä täyttivät hyväksymisen perusteet. Hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret avattiin, äänestysliput otettiin ulos vaalikuoresta vaalisalaisuus säilyttäen eli lippuja ei avattu, liput leimattiin vaalileimasimella ja leimatut liput suljettiin ennakoäänestyksen ruskeaan vaalikuoreen. Vaalikuoret lajiteltiin asianomaisen äänestysalueen kohdalle hyväksytyjen ennakoäänestyksen vaalikuorten joukkoon. Jokaisessa saapuneessa kirjeäänestyksessä äänestysalueena oli 001 Kirkonkylän äänestysalue.

Päätös: Keskusvaalilautakunta päätti

- 1) todeta, että keskusvaalilautakunnalle oli määräaikaan 26.1.2024 klo 19.00 mennessä saapunut 2 138 kpl ennakoäänestyskuorta jakautuen äänestysalueittain seuraavasti: 001 Kirkonkylä 1 302 kuorta (joista 3 kirjeäänestystä), 002 Pohjois-Tammela 122 kuorta, 003 Porras 258 kuorta ja 004 Riihivalkama 456 kuorta. Pöytäkirjaan liitetään ennakoäänestyksen yhteenvetotilasto. Kaikkien äänestäneiden todettiin olleen Tammelan kunnassa äänioikeutettuja,
- 2) todeta, että Tammelan kuntaan saapui yksi lähetekuori, jonka osalta ennakoäänestys hylätään. Henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin. Äänestys oli otettu ennakoäänestyspaikassa manuaalisesti vastaan, joten äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä minkäänlaista merkintää. Huomioon ottamatta jätetty avaamaton vaalikuori liitetään lähetekirjeineen ja kuorineen pöytäkirjaan,
- 3) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle.

KESKVAAL 09.02.2024 § 11
185/00.00.00.01/2023

Presidentinvaalissa kukaan ehdokkaista ei saanut yli puolta annetuista äänistä, joten kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toimitetaan toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Toisen vaalin ennakoäänestysajanjakso kotimaassa on 31.1.—6.2.2024. Ennakoäänestysasiakirjojen tarkastuksen tekevät keskusvaalilautakunnan sihteeri ja sihteerin määräämät henkilöt kuten ensimmäisen vaalinkin osalta. Keskusvaalilautakunta suorittaa kirjeäänestyksen vaalikuorten avauksen, äänestyslippujen leimaamisen ja niiden sulkemisen ennakoäänestyksen vaalikuoreen kokouksessaan 9.2.2024.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkämäki, p. 040 809 5455

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää

- 1) todeta keskusvaalilautakunnalle määräaikaan 9.2.2024 klo 19 mennessä toimitettujen ennakoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen lukumäärän äänestysalueittain sekä sen, että kaikki äänestäjät ovat olleet Tammelan kunnassa äänioikeutettuja,
- 2) tarkastaa, voidaanko kaikki ennakoäänestykset ottaa huomioon ohjeiden mukaisesti ja
- 3) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle toimittamista varten.

Asian käsittely:

Ennakoäännten ennakkotarkastuksessa on käynyt ilmi, että kahteen lähetekirjelomakkeeseen on merkitty väärä syntymäaika äänestäjän oman ilmoituksen mukaan. Äänestykset on otettu vastaan laitosäänestyksen yhteydessä. Lähetekirjeissä on sekä vaalitoimitsijan allekirjoitus että äänestäjän allekirjoitus. Vaalitoimikunnan puheenjohtajalta saadun selvityksen mukaan hän tunsi molemmat äänestäjät, joten äänestäjien henkilöllisyydestä ei jää epäilystä virheellisistä syntymäaikamerkinnoista huolimatta. Keskusvaalilautakunta päättää voidaanko ääni ottaa huomioon vaalilain (714/1998) 63 §:n mukaan. Vaaliohjeen 3 (Ennakoäänestys laitoksessa) mukaan äänestäjän henkilöllisyyttä todettaessa äänestäjältä ei ole ehdottomasti vaadittava henkilöllisyyttä todistavaa asiakirjaa, mikäli hänen henkilöllisyytensä on muutoinkin varmasti todennettavissa, esimerkiksi silloin, jos vaalitoimikunta tuntee äänestäjän (HE 175/1995 vp.).

Keskusvaalilautakunta käsitteli Tammelan kuntaan saapuneet 3 kirjeäänestystä ja totesi, että 2 kirjeääntä täyttivät hyväksymisen perusteet. Yhden kirjeäänestyksen lähetekuoren perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta. Lähetekuori on toimitettu äänestäjän sukulaisen toimesta Tammelan kunnan keskusvaalilautakuntaan. Kirjeäänestyksen lähetekuoresta puuttuu ulkomaan postimerkki tai ulkomaan postileima. Vaaliohjeessa 1 (Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät) s.72 mainitaan kirjeäänestyksen huomioon ottamatta jättämisen perusteena seuraavaa:

”4 (i) Kirjeäänestyksen huomioon ottamatta jättämisen perusteet

Kirjeäänestys on jätettävä ottamatta huomioon, jos:

- 4) Kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyksmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta. Lähetekuoressa tulisikin olla ulkomaan postimerkkejä, ulkomaan postileima tai, jos kansainvälistä kuriiripalvelua on käytetty, kuoressa tai siihen liitettynä tulisi olla muu vastaava todiste siitä, että kuori on peräisin ulkomailta eikä Suomesta.”

Keskusvaalilautakunnan sihteeri tiedusteli sähköpostitse oikeusministeriöstä, miten kyseiseen, postimerkittömään ja

postileimattomaan kirjeäänestykseen pitäisi suhtautua ja vastauksena annettiin juuri edellä oleva vaaliohjeen 1 mukainen tulkinta asiaan. Tämän perusteella kyseinen kirjeäänestys jätetään ottamatta huomioon. Vaaliohjeen mukaan vaalikuorta ei myöskään saa avata. Huomioon ottamatta jätetty avaamaton kirjeäänestyksen vaalikuori on lähetekirjeineen ja kuorineen liitettävä pöytäkirjaan. Kun äänestys jätetään ottamatta huomioon, äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä mitään merkintää.

Hyväksytyt 2 kirjeäänestyksen vaalikuorta avattiin, äänestysliput otettiin ulos vaalikuoresta vaalisalaisuus säilyttäen eli lippuja ei avattu, liput leimattiin vaalileimasimella ja leimatut liput suljettiin ennakkoäänestyksen ruskeaan vaalikuoreen. Vaalikuoret lajiteltiin asianomaisen äänestysalueen kohdalle hyväksytyjen ennakkoäänestyksen vaalikuorten joukkoon. Molemmissa hyväksytyissä kirjeäänissä äänestysalue oli 001 Kirkonkylän äänestysalue.

Päätös: Keskusvaalilautakunta päätti

- 1) ottaa huomioon laitosäänestyksessä annetut 2 ääntä, joiden lähetekirjeisiin oli merkitty väärä syntymäaika. Vaalitoimikunnan puheenjohtajan antaman selvityksen perusteella voitiin vakuuttua, että äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin ja äänestystä suorittavan vaalitoimikunnan tiedossa oli, ketkä olivat äänestäneet. Keskusvaalilautakunnan sihteeri teki äänioikeusjärjestelmään merkinnän äänestämisestä.
- 2) hyväksyä 2 kirjeääntä, jotka täyttivät hyväksymisen perusteet.
- 3) hylätä yhden kirjeäänänen, koska kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voitu varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta. Huomioon ottamatta jätetty avaamaton kirjeäänestyksen vaalikuori lähetekirjeineen ja kuorineen liitetään pöytäkirjaan. Äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä tältä osin mitään merkintää.
- 4) todeta, että keskusvaalilautakunnalle oli määräaikaan 9.2.2024 klo 19.00 mennessä saapunut 2 084 kpl ennakkoäänestyskuorta jakautuen äänestysalueittain seuraavasti: 001 Kirkonkylän 1 261 kuorta, 002 Pohjois-Tammela 127 kuorta, 003 Porras 240 kuorta ja 004 Riihivalkama 456 kuorta. Pöytäkirjaan liitetään ennakkoäänestyksen yhteenvetotilasto. Kaikkien äänestäneiden todettiin olleen Tammelan kunnassa äänioikeutettuja.
- 5) sulkea vaalikuoret ohjeiden mukaisesti sinetöityyn lähetykseen Hämeen vaalipiirilautakunnalle.